

Laktanya,
Múzeumok,
Könyvtár,
Levéltár,
Bajtársi Levél.

MAGYAR KIRÁLYI CSENDŐR BAJTÁRSI KÖZÖSSÉG

ROYAL HUNGARIAN MOUNTED POLICE VETERAN ASSOCIATION
ASSOCIATION DE LA GENDARMERIE ROYALE HONGROISE

Postaddress: "MKCSBK" HUNGARIAN VETERANS
P.O. Box 335, ETOBICOKE, Ontario, Canada, M9C 4V3

1982.május 14.

Tarnócy Gyula főhadnagy

1919-ben született, édesapja mérnök volt, Budán nőtt fel és ott végezte elemi és középiskolai tanulmányait.

1937-ben került a m.kir.honvéd Ludovika Akadémiára, amit elvégezve, 1939.aug. 20-án Horthy Miklós kormányzó csendőr hadnaggyá avatta.

Egy évig a honvédségnél teljesített szolgálatot, majd a budai csendőr tiszti tanfolyamra vezényelték, melyet sikeresen elvégzett.

Utána több helyen szolgált, mint szárnyparancsnok helyettes, majd a salgótarjáni csendőr tanszázadhoz került oktatótiszti minőségben.

Innen 1943 végén hadibeosztásba vezényelték. Kiválóan megállotta helyét s ahogy a hadi helyzet hozta, örök visszavonulásban volt része. 1944 nyarán a délérdei helyzet kétségbeejtő lett. Nem volt elég magyar és német erő, mely fel tudta volna tartóztatni a kárpáti szorosok előtt a román árulás után felsorakozott szovjet és áruló román erőket. A 2.honvéd hadsereg még szervezés alatt állt.

Az ellenség ellenállás nélkül átkelt a szorosokon és veszedelmes gyorsasággal nyomult észak és nyugat felé Budapest irányába. Az 1940-es román-magyar határon álló határvadász és csendőr erőinket, a hirtelen odavezényelt honvéd csapatokkal együtt az ellenség hetek alatt szétmorzsolta.

A tiszti veszteség rendkívüli volt, ezt látván Tarnócy fhdgy kérte, hogy csendőr beosztásából vezényelje hadosztálya honvéd beosztásba. Így lett Tarnócy fhdgy egy honvéd század parancsnoka.

Vagy 25 évvel ezelőtt Fillmore, N.Y.-ban jártam a Magyar Cserkész Szövetség évi vezetőképző taborában, a Sik Sándor cserkészparkban. Szinte minden évben el szoktam menni Fillmore-ba a taborok záróünnepségeire, hogy lássam és megismerjem a fiatal cserkészvezető utánpótlást.

Ott ismertem meg Zikély József vk.századost, kit cserkésznyelven "Gogó"-nak becéztünk, ki tagja volt a cserkész nagytanácsnak.

Mikor Zikély Gogó megtudta, hogy én csendőrtiszt voltam, első kérdése volt, hogy ismerem e Tarnócy Gyula cső fhdgy-ot? Igenlő válasznak nagyon megörült s elmesélte Tarnócy fhdgy kiváló haditetteit és mondta, hogy ő terjesztette fel a Magyar Érdemrend Tisztikeresztjére hadidisztitménnyel és kardokkal. Gogó kért, hogy az esti tábortűzön üljunk egymás mellett, mert többet akar mondani arról az elszánt, bátor és kiváló csendőrtisztről.

Tarnócy Gyuszit 31 éve ismerem, de jóformán sohasem beszélt háborús tetteiről, ezen a téren szűkszavú volt, Kanadában a sport volt mindene, uszásra tanította a kanadai és magyar fiukat, leányokat Niagara Falls-on. Egyszer meglátogattam s akkor mutatta kitüntetését és mesélt valamit elég röviden. Csodálattal néztem rá, mert a METK-je egy fhdgy számára rendkívüli nagy volt, ezredesi kitüntetés! Ő nem értékelte túlságosan s odaadta gyermekeinek játszani, kik dobálták és szívték mind letörték a hófehér zománcot róla.

Fillmore-ban eljött az este, Gogóval a tábortűztől jó messzire leültünk egy fatönckre s néztük az egyre erősödő tüzet, mely körül 100 és 100 magyar cserkészfiú és leány ült és énekelték a legszebb magyar népdalokat és katonadalokat.

Időnkint csatakiáltások is felhangzottak, mi csak ültünk és Gogó beszélt. Szinte a fronton éreztük magunkat, csak a közismert morajlás hiányzott. Hatalmas feynyők csak növelték ezt az érzést.

"Tudod e Te, milyen bátor ember volt Tarnócy Gyuszi?"-, kérdezte Gogó s elkezdte a való mesét: "Hadosztályunk vk.főnöke voltam s elkecseregettem harcokat vívtunk a legalább tiszteres főlényben lévő szovjet csapatokkal. Tarnócy igen jól bánt embereivel s az a tiszt volt, ki elől rohant támadásban és leghátul maradt védelemben is. Emiatt katonái rendkívül becsülték, szerették és követték.

Egyszer zászlóaljparancsnoka rohamra küldte, mert a szovjet tulerő áttörte a frontot s kétségbeejtővé vált a helyzet. Tarnóczy fhdgy századát támadásra parancsolta, ő rohant az élen s a szovjet támadást teljesen, véres közelharcban visszaverte. Sajnos, a rohamban megsebesült, rohamsisakja közepét egy közelről lőtt szovjet lövedék áttörte s homlokában állt meg. Emberei azonnal segélyhelyre vitték, ott táborig kórházba. Kemény feje volt, mert sebé agyát nem érte s egy hét után még visszatért századához. Közben hadosztályunkat kivonták és résztvettünk Arad visszafoglalásában. Ha láttad volna azt a könnyes örömet, mellyel az aradi magyarság fogadott bennünket! Ez az öröm tultett minden békés bevonuláson akár a Felvidékre, akár Északerdélybe. Sajnos, a lakosság öröme nem tartott sokáig, fel kellett adni Aradot, mert a szovjet ott is tulerővel támadott, sőt a teljes bekerítés veszélye is fennállt. Elindultunk Szeged felé gyalogmenetben.

Tarnóczy százada is ott menetelt. Éjjel, szakadó esőben, bokáig érő sárban. Tarnóczy századát egy lovascsapat előzte meg az ut baloldalán. A vaksötétben semmit se lehetett látni s a fáradt honvédek és a lovasok is érdektelenül meneteltek tovább. Egyszer az egyik lovas cigarettára gyujtott s a gyufa lángjánál Tarnóczy fhdgy és revette, hogy szovjet lovasok! Azonnal tűzparancsot rendelt s százada kiirtotta a teljes lovascsapatot saját veszteség nélkül.

Mikor erről értesültem, elhatároztam, hogy Tarnóczy fhdgy-ot-mihelyt-lehet-azonnal magas kitüntetésre fogom felterjeszteni.

Szegeden pihentünk 1 napot, majd hadosztályunk a Tisza jobb oldalán védőállásba helyezkedett. Nem tudtunk semmit az ellenség erejéről s sürgősen szovjet foglyokra volt szükség. Önként rohamjárőr feladatra kértem a századparancsnokokat és a tiszteket. Tarnóczy jelentkezett elsőnek, ki két jól ismert bátor emberével éjjel csónakon átevezett a Tisza balpartjára, a csónakot behuzták a bokrok közé, megfigyalték a magas fát, majd a vaksötétben nekiindultak veszélyes vállalkozásuk végrehajtásához. A szovjet katonák akkor kezdtek szivárogni a Tiszapárt felé. Tarnóczy Gyuszi hirtelen rárohant három szovjet katonára, földreterítették őket, szájukat azonnal ronggyal tömték be, kezüket hátra kötötték és megindultak vissza a csónakhoz. Ekkor érte őket a nagy csalódás! A nagy fa körül már erősebb szovjet csapat állt s reménytelennek látszott, hogy a csónakhoz jussanak. Így kb. 1 km-re gyalogoltak északra, a foglyokat két emberére bizta, majd levetkőzött s átuszta a Tiszát abban a reményben, hogy talál másik csónakot. Szerencséje volt, talált egy halászcsónakot, azzal átevezett a tulsó partra, szerencséjére ismét esett az eső s a Tisza vize is csobogott a hullámoktól, így az ellenség nem fogott gyanút. Embereit megtalálta, felöltöztött s a foglyokkal átevezett a hadosztályparancsnokságra. Ott jelentette nekem a történeteket s átadta az immár rongyoktól megszabadított szovjet katonákat, kik között az egyik őrmester volt.

Még akkor hajnalban megírtam Tarnóczy fhdgy kitüntetési felterjesztését, természetesen sorozatos bátor magatartásáért, amit a Honvédelmi Minisztérium azonnal elfogadott és megjelent a Honvédségi Közlöny 1944. októberi számában.

Utolsót lobbant a táborny, ragyogtak Fillmore felett a csillagok, mikor Gogó befejezte mondókáját. Majd a nagy körhöz mentünk s együtt énekeltük a cserkészszékkel a közismert záródalt: "Szellő zug távol..." Majd egysoros oszlopban vonultunk sátrainkhoz.

Egyszer Tarnóczy Gyuszi beszédesebb volt s elmesélte nekem, hogy 1945 nyarán hazatért Magyarországra, minden igazolvány nélkül civilben. Csak éjjel ment s akkor is erdőkön, bokros vidékeken át. Hazament Budára és megkereste házukat, melyet romokban talált, a szovjet tüzéség szétlőtte. A ház romjai közt megtalálta halott édesapját és édesanyját s ha jól emlékszem, hugát is. A kertben eltemett őket, sirva bucsuzott tőlük s elindult vissza Tirolba a hasonló módon éjjel.

1982. május 11-én elveszítettük Tarnóczy Gyula fhdgy Bajtársunkat, a legszebben kitüntetett csendőrtisztet, kit mind baráti köre, mind bajtársai szerettek, becsülték s váratlan halála mindenkit szívenvágott. Azóta Csaba királyfi csillagporos hadiutján jár s onnan néz le örök szeretettel hozzátartozóira.

Gyuszi, nagy ember voltál s emlékedet örökre megőrizzük!

ORIASI RESZVETTEL TEMETTÉK NIAGARA FALLS, ONT. BAN
1982. MÁJUS 15. EN.

Kövendy Károly

/A METK-jét hdm. és kardokkal még két csendőrtiszt érdemelte ki: Nagy Zsombor szds, az egyetemi rohamzlj utolsó pk-a, a kitöréskor 1945. febr. 14-én hősi halált halt és vitéz Csörgő Endre szds, ki 17 évi szovjet és szerb börtön után megszökött és a Feketeerdőben szíves közben lábát törte s az operáció után altatásból soha nem ébredt fel./